

Hankkeen perustelut pääpiirteittäin

LIITE 1 / sivu 1

Yleiskuvaus

Laajennushakemuksen tarkoituksena on saada tuotannon piiriin Suurikuusikon kaivospiirin eteläpuolelle sijoittuva uusi kultaesiintymä. Esiintymän hyödyntäminen aloitetaan avolouhintana. Suunnitelmissa on louhia avolouhos, jonka pinta-ala tulisi olemaan 3-4 ha. Tämän jälkeen jatketaan maanalaisella louhinnalla.

Laajennushakemus pitää sisällään myös aluevaraukset nykyiseltä kaivosalueelta pois laskettavien kuivanapito- ja prosessivesien selkeytykseen ja kemiallisen laadun parantamiseen.

Malmiesiintymän geologia ja mineralogia

Löydetty uusi kultaesiintymä (Ketola) kuuluu osana Suurikuusikon kultaesiintymään ja on tyypiltään samanlainen. Kultaesiintymä kuuluu geologisesti Keski-Lapin vihreäkivivyöhykkeeseen. Kultamalmi sijaitsee pohjois-eteläsuuntaisessa Suurikuusikon hiertovyöhykkeessä. Nykymuodossaan malmivyöhykkeen kivilajit ovat voimakkaasti muuttuneita myöhemmän hiertymisen ja hydrotermisen muuttumisen tuloksena. Pääkivilajit ovat vaihtelevasti albiittituneita emäksisiä laavoja ja breksioita, grafiittipitoisia liuskeita sekä sertejä.

Malmivyöhykkeet esiintyvät tavallisesti 50-300 m pitkinä ja 3-10 m paksuina linsseinä, joiden kaade on yleensä pohjoiseen 45-55 astetta. Malmilinsien kulun suunta on yleensä Suurikuusikon alueella 0 astetta, mutta tämän Ketolan esiintymän tapauksessa 20 astetta. Yksittäisen malmilinsin paksuus vaihtelee suuresti ja louhittavia malmilinssejä voi olla 2-5 rinnakkain. Tyypillistä on, että malmilinsit yhtyvät toisiinsa, jolloin malmi voi olla jopa 30 m paksu. Tunnetut malmi- ja mineralisaatiovyöhykkeet ulottuvat noin 960 metrin matkalle.

Kulta itsessään esiintyy mikroskooppisesti havaittavana kultana sulfidirakeiden keskellä. Vain noin 4 % kullasta esiintyy niin kutsuttuna vapaana kultana. Kulta esiintyy pääosin arseeni- (73 %) ja rikkikiisussa (23 %). Malmivyöhykkeissä sulfidit esiintyvät pääasiassa pirootteena, jolloin kiven keskimääräinen sulfidipitoisuus on välillä 10-15 %. Metallipitoisuuksina ilmaistuna tämä tarkoittaa, että kiven As-pitoisuus on 0,5-2 % ja rikkipitoisuus 2-6 %.

Geologiset tutkimukset

Ketolan alueelle on tehty vuosina 1999-2009 yhteensä 64 kairareikää, yhteispituudeltaan 15 026 m. Reikäpituudet ovat vaihdelleet välillä 59-672 m, keskimääräisen pituuden ollessa 239 m. Malmivaroiksi luokitelluilla alueilla reikäväli on 30-60 m ja mineraalivarannoiksi luokitelluilla alueilla 60-120 m.

Alueen mahdollisten syväjatkeiden tutkimukset on aloitettu vuonna 2009 ja on mahdollista, että malmivaroja löytyy myös syvemältä.

Mineraalivarannot

Mineraalivarannot on arvioitu australialaisen JORC -standardin mukaisesti. JORC -standardi on laajimmin tunnettu standardi mineraalivarantojen tuloksien raportoinnissa.

Ketolan alueen malmivarat ja mineraalivarannot:

	LOUHINTATAPA	tonnit	Au (g/t)
MALMIVARAT (probable reserves)	avolouhos	115 152	3,82
	maalainen	496 262	4,71
	yhteensä	611 414	4,54
MINERAALIVARANNOT	maalainen	343 071	2,48

Pääosa nykyisistä malmivaroista on alle 200 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Alueiden käyttö

a) Laajennushakemuksen louhintaa koskeva osuus:

Hankkeen toteuttaminen ei edellytä suuria muutoksia jo olemassa olemaan kaivoksen infrastruktuuriin.

Avolouhoksen päältä poistettavat maat, turve ja moreeni varastoidaan omiin kasoihin louhosten läheisyyteen. Niitä käytetään kaivosalueen ennallistamistöihin kaivostoiminnan päätyttyä. Irtomaita poistetaan enimmillään noin 150 000 m³ eli noin 220 000 tonnia.

Avolouhinnasta ja maanalaisesta louhinnasta tuleva sivukivi varastoidaan jo käytössä olevalle sivukivikasalle, voimassa olevien ympäristölupamääräysten mukaisesti. Malmin avolouhinnan toteuttamiseksi tarvittavan sivukiven poiston määrä on noin 700 000 tonnia. Maanalaiselta louhinta-alueelta poistettavan sivukiven määrä on 50 000 tonnia.

Laajennusalueelle rakennettava tiestö on esitetty liitteessä olevassa suunnitelmakartassa.

Syntyvät rikastushiekat varastoidaan samoille varastoaltille kuin mihin muidenkin malmioiden rikastushiekat varastoidaan ympäristöluvan ehtojen mukaisesti. Hankkeen toteuttaminen ei siis vaadi uutta rikastushiekka-allasta.

b) Laajennushakemuksen aluevaraus kaivoksen prosessivesiä ja louhosten kuivanapitovesiä varten

Alueet on tarkoitettu kaivoksen selkeytysaltailta tulevien ylijäämävesien pintavalutuskentiksi. Näiden avulla ylijäämävesistä saadaan poistettua hienoainesta, ennen vesien päätymistä Seurujokeen. Alueille ei siis rakenneta vesien varastoaltaita.

Louhinta

Malmin louhinta suoritetaan avolouhintana. Tavanomaiset avolouhintatekniikat ovat olleet kaivoksella käytössä jo vuosikausia. Avolouhinnalla hyödynnettävän malmin määrä on noin 115 000 tonnia. Suunnitelmien mukaan avolouhoksen toiminta jakaantuu kolmelle vuodelle. Maanalaisesta louhinnasta saadaan mahdollisesti malmia noin 496 000 tonnia. Laajennusalueella maantien (9552) eteläpuolella olevat mineralisaatiot ovat hyödynnettävissä maanalaisena louhinta, joten niiden tuotanto voisi tapahtua avolouhintavaiheen jälkeen. Maanalainen louhinta on pitkäreikälouhinta tapahtuvaa täyttölouhintaa.

Rikastus

Koska Ketolan esiintymän mineralogia on samankaltainen kuin Suurikuusikon päämalmin, voidaan Ketolan esiintymä rikastaa jo käytössä olevilla rikastusmenetelmillä. Tarkoituksena onkin syöttää Ketolan malmit rikastamolle muun malmintuotannon mukana.

Rikastusprosessi on pääpiirteissään seuraava:

Malmi murskataan - 110 mm:n kappalekokoon ja syötetään välivaraston kautta jauhinmyllyyn. Hienoksi jauhettu malmi (80% - 0,074mm) ohjataan vaahdotusprosessiin, jonka tuotteena saadaan kiisurikaste, joka sisältää noin 95 % malmin kullasta. Kiisurikasteen perusmetallit sekä rikki hapetetaan autoklaavissa, jonka käyttölämpötila on noin + 200 celsiusastetta ja paine on noin 20 baaria. Autoklaavihapetuksen jälkeen rikasteessa oleva kulta liuotetaan syanidiliuokseen, josta se hiilen avulla otetaan talteen ja käsitellään elektrolyysiin sopivaksi liuokseksi. Siitä saatava sakka suodatetaan ja sulatetaan noin 20 kg painaviksi kultaharkoiksi.

Käyttösuunnitelma

Hakija on hakemuksessaan kuvannut seuraavat toiminnot:

1. Päätoimintojen sijoittaminen
2. Tuotantomenetelmät, sivukivi ja pintamaat
3. Vesien hallinta, tiet, liikenne ja maankäyttö
4. Ympäristövaikutusten arviointi
5. Kaivostoiminnan turvallisuus

Selvitys tutkimustöistä ja niiden tuloksista

Kaivospiirihakemuksessa on esitetty riittävät selvitykset siitä, että haetulla alueella on kaivoskivennäisiä niin runsaasti ja siinä muodossa, että esiintymää voidaan hyödyntää. Hakijan selvitykset tutkimustöistä:

1. Alueen ja esiintymän geologia
2. Geologiset tutkimukset
3. Mineraalivarantoarvio
4. Selostus aikaisemmin tehdyistä rikastustutkimuksista ja suoritetusta koelouhinnasta
(pätevät täysin myös Ketolan esiintymän hyödyntämiseen)

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen

Hakijayhtiö on esittänyt seuraavaa:

Vuosittainen irrotettavien massojen määrä on keskimäärin 340 000 tonnia ja maksimissaankin alle 500 000 tonnia.

Laajennusalueen kaivoskivennäisten louhinta, rikastaminen ja käsittely tapahtuu olemassa olevilla laitteistoilla, prosesseilla sekä käsittelyjärjestelmillä eikä uuden avolouhoksen ja maanalaisen louhinta-alueen käyttöönotolla ole vaikutusta tuotantomääriin. Avolouhoksen pintamaat eli pilaantumaton maa-aines läjitetään avolouhoksen läheisyyteen käytettäväksi myöhemmin kaivosalueen maisemoinnissa. Louhittavat sivukivet läjitetään Suurikuusikon avolouhoksen sivukiven läjitysalueelle lainvoimaisen ympäristölupapäätöksen Nro 29/08/1 (11.6.2008) määräysten mukaisesti. Laajennusalueen kuivanapitovedet johdetaan yhdessä nykyisin pumpattavien kuivanapitovesien kanssa ympäristöön tai hyödynnettäväksi rikastusprosessissa lainvoimaisen ympäristöluvan mukaisesti. Laajennusalueen kuivanapitovesien määrä on arviolta 5-10 % kaikesta kaivosalueella pumpattavasta kuivanapitovesimäärästä.

Edellä mainitun perusteella kaivospiirin laajennushankkeeseen ei tule sovellettavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 6 §:n nojalla. Koska laajennushanke ei aiheuta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, ei myöskään yksittäistapauskohtaista arviointimenettelyn soveltamisharkintaa tarvitse tehdä.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Kittilän kunnan lausunnossa todetaan seuraavaa:

Haetulla alueella ei ole asemakaavoja eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia esteitä. Kittilän kunnalla ei ole huomautettavaa kaivospiirin laajentamishakemuksesta.

Lisäksi on todettu seuraavaa:

"Kittilän kunnan kaivospiirin laajennushakemuksesta 23.8.2011 antamassa lausunnossa on kiinnitetty huomio alueen virkistyskäyttömahdollisuuksiin, jotka tulee huomioida ja olemassa oleva moottorikelkkailureitti tulee siirtää esitetyn kaivospiirin laajennusalueen ulkopuolelle kaivoksen toimesta. Asiassa tulee kuulla myös Kuivasalmen paliskuntaa".

Lausunnossa on kunnanhallituksen lisäyksenä vielä todettu, että esteetön liikenne tiellä 9552 on turvattava ja mahdolliset tiesiirrot tulee kaivosyhtiön korvata.

Lapin ELY-keskus

Lapin ELY-keskuksen lausunto:

"Valtaushakemusalueella ei ole Natura-alueita, luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, maisemanhoitoalueita eikä yksityisiä suojelualueita (YSA-alueita).

Loukisen latvasuot Natura-alue (FI1300605) sijoittuu Ketolan louhosalueelta (100,4 ha) noin 1200 metrin etäisyydelle itä-kaakkoon. Loukisen latvasuot on suojeltu sekä lintudirektiivin mukaisena SPA-alueena että luontodirektiivin mukaisena SCI-alueena.

Valtaushakemusalueilla ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppien suojelualueita.

Valtaushakemusalueella ei ole rauhoitettujen eikä uhanalaisten lajien tiedossa olevia havaintopaikkoja Herta-rekisterin Eliöt-tietokannan (SYKE) mukaan.

Valtaushakemusalueilla ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä Petolintujen pesät 2012 -rekisterin (Metsähallitus) mukaan ja Pesä sääkset 2009 -rekisterin mukaan (Luonnontieteellinen keskusmuseo).

Valtaushakemusalueella ei ole vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita, eikä muuta vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta.

Kiistala – Pokka moottorikelkkailureitti kulkee valtaushakemusalueella länsilaidalla (Moottorikelkkailureittien kartoitus Lapin ELY-keskuksen alueella 2011). Moottorikelkkailureitti tulee siirtää hakijan toimesta haetun valtausalueen ulkopuolelle riittävän etäälle. Moottorikelkalla harhautuminen kaivosalueen louhoksiin tulee estää esim. aitarakentein.

Lapin ELY-keskus valmistelee parhaillaan Kittilän kaivoksen laajennuksen ympäristölupaun liittyvää Ounasjoen Natura-arvioinnin tarveharkintaa koskevaa lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan aluehallintoviraston ympäristölupayksikölle. Lausunto annetaan helmikuussa 2013".

Kuivasalmen paliskunta

Poronhoitolaki on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Kuivasalmen paliskunta sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella. Alueella ei saa käyttää maata siten, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa elinkeinolle. Kittilän kultakaivos sijaitsee täysin Kuivasalmen paliskunnan alueella.

Lausunnossa on kuvattu ensin poronhoidon harjoittamisen vaikeutumista kaivoksen toiminnan alkamisen jälkeen. Ongelmaksi on koettu se, että paliskunnan keskipalkkinen on tyhjentynyt poroista ja porot ovat siirtyneet muille alueille. Keskipalkkisen porojen luontainen kulkusuunta on muuttunut, koska esimerkiksi Suasselän ja Liinaharjan erotusaidat ovat käyneet lähes tarpeettomiksi. Porojen kulkusuuntien muutos aiheuttaa lisätyötä poromiehille, koska porojen etsimiseen menee enemmän aikaa ja kustannukset nousevat. Keskipalkkisen tyhjentymisen poroista tuo mahdollisesti ongelmia laidunten kulumisen vuoksi, mm. teuraspainojen tippumisen ja suurimman sallitun poromäärän leikkaamisen johdosta. Porotalous on vanha perinteinen elinkeino Kittilässä, joka pitää monia sivukylä elinvoimaisena.

Lausunnossa todetaan lisäksi:

"Alun perin on sovittu (paliskunta/kaivosyhtiö), että Seurujoen ja kaivoksen välinen alue tulee olla kulkuvapaa poronhoidolle. Kaivoksen laajennettua valumavesimäärät lisääntyvät, joten joen ja kaivoksen välinen kulkuvapaus vaikeutuu tai jopa estyy. Jänkä- ja suoalueilla on vaikea liikkua, koska ne ovat talviaikaankin vesillä. Poro ei enää käytä valuma-alueita ja nämä alueet tulevat laajentumaan.

Porojen kulkusuunnan muuttumisen johdosta porotalous on jo tuonut ongelmia kaivoksen läheisyydessä sijaitsevalle maatilalle; porot kerääntyvät pelloille ruokailemaan. Tämä on aiheuttanut sen että Kuivasalmen paliskunta joutuu aitaamaan pellot jo tulevan kesän aikana, joka luonnollisesti lisää kustannuksia. Paliskunnan ja kaivoksen on mietittävä ja sovittava aitaamisen kustannuksista. Viime kesänä on rakennettu kaivosyhtiön kustannuksella erillisiä siltoja porojen kulkua varten Leppäoan puolelle. Kun näiden siltojen käytöstä porojen osalta on enemmän kokemusta, tulee miettiä miten ne toimisivat laajemminkin kaivosalueen läheisyydessä!

Kaivoksen avaamisen jälkeen liikennevahingot ovat lisääntyneet selvästi ja vahingoista voitaneen arvioida tapahtuneen noin 80 % Kittilä-Kiistala ja Köngäs-Kiistala välisillä maantieosuuksilla. Lausunnossa todetaan vielä lopuksi, että liikennevahingot keskittyvät muutamien poronomistajien porokarjaan.

Metsähallitus

Lausunnossaan Metsähallitus haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

a) vakuudet:

Vakuuden määrän pitää kattaa myös kustannustason noususta aiheutuvat muutokset ja vakuuden tulee olla indeksisidonnainen sekä päivitettävissä tasokorotuksin. Vakuus tulee asettaa kaivospiirin jälkihoitokustannuksien kattamiseksi, vaikkei laajennus toteutuisikaan. Toiminnan päättyessä olemassa oleva kaivospiiri tulee saattaa yleisen turvallisuuden ja hyvän ympäristönsuojelun tason edellyttämään kuntoon.

b) kaivoslain 52 §:n mukaiset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

Metsähallitus on tähdentänyt lausunnossaan lain kohtia 1, 4 ja 9:

Kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi:

- toiminta tulee tapahtua säädösten ja annettujen lupaehtojen mukaisesti (esim. ympäristö- ja vesitalouslupa)
- kaikessa toiminnassa tulee aktiivisesti etsiä ja hyödyntää parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella:

- kaivospiiri sijaitsee valtion maiden osalta poronhoitolain 2 §:ssä mainitulla erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella
- valtion maata edellä mainitulla alueella ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle
- poronhoitolain 53 §:n mukainen viranomaisen neuvotteluvollisuus

Muista yleisten ja yksityisten edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista;

Virkistys

Kaivospiiriä koskevassa päätöksessä on huomioitava, että laajennusalueelle sijoittuu virallinen moottorikelkkailureitti. Reitti kulkee Metsähallituksen hallinnoimalla maalla. Reitin ylläpitäjä on Kittilän kunta. Mahdolliset reitin muutostyöt tulee tehdä kaivosyhtiön toimesta ja kustannuksella.

Kalastus

Suurikuusikon kaivosalueen alapuolisissa vesissä esiintyy mm. luontaisia lohensukuisia kalalajeja. Kaivostoiminnalla ei saa heikentää alueen kalastusmahdollisuuksia. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että kalojen kutu- ja poikastuotantoalueita ei tuhota, eikä vedenlaatua heikennetä. Kaivostoiminta tulee järjestää kaikilta osin siten, että vaikutusalueen vesistöjen nykyinen hyvä ekologinen tila turvataan.

Maksettavat korvaukset

Mikäli kaivospiirin määrääminen (laajennus) voidaan tehdä, niin Metsähallitus tulee myöhemmin yksilöimään korvausvaateensa maanmittauslaitoksen pitämässä kaivospiiritoimituksessa. Korvaukset tulee suorittaa täysimääräisenä. Korvausvaateisiin sisältyy mm. maapohja- ja puusto- (sisältäen puuston odotusarvoisan) korvaukset. Lisäksi kaivosyhtiön tehtäväksi ja kustannettavaksi jää tarvittavien tieyhteyksien rakentaminen.

Muut asiat

Metsähallitus pidättää oikeuden tästä lausunnosta huolimatta kaikkiin niihin yksityisoikeudellisiin korvauksiin, joihin maanomistaja on oikeutettu. Lisäksi Metsähallitus pidättää oikeuden täydentää tätä lausuntoa myöhemmässä vaiheessa".

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Mielipide 1

Mielipide on tullut maanomistajalta. Mielipiteessä tuodaan esille se, että lähin asuttu rakennus Ketolan louhoksesta sijaitsee 250 metrin etäisyydellä (eikä 900 metrin etäisyydellä) ja ettei hakijayhtiö pysty varmistamaan sitä, etteikö räjäytystöistä aiheutuisi vaaraa kiinteistön rakennuksille. Mielipiteessä esitetään meluhaitan olevan ilmeinen ja että jo aikaisempien räjäytystöiden johdosta asuinrakennuksen kivijalkaosassa esiintyy ohuita halkeamia.

Mielipiteen esittäjä on huolissaan kaivon kuivumisesta, koska talousveden saannille ei ole varajärjestelmää. Lopuksi mielipiteessä sanotaan seuraavaa:

" Näillä esittämilläni perusteilla katson kaivosalueen laajentumisen liian lähelle asuinpaikkaani vaikeuttavan asumista siinä ottaen huomioon myös asumisrauhallisuus. Nämä asiat olisi hyvä osaltani tarkistaa uudelleen tehtäessä lopullista päätöstä kaivosalueen laajentamisesta".

Hakijan vastine

Kittilän kunnan lausunto

Hakija on valmis siirtämään moottorikelkkareittiä, kun se tulee ajankohtaiseksi.

Lapin Ely-keskus

Hakijalla ei ole kommentoitavaa Lapin ELY-keskuksen lausuntoon.

Metsähallitus

Vastineessaan hakija toteaa toimivansa kaikkien säädösten ja lupaehtojen mukaisesti. Pääsääntöisesti Metsähallituksen maat ovat suoalueita, joten siellä ei ole puustoa, eikä siten ole aihetta puustokorvauksiin. Lopuksi hakija toteaa vastineessaan, että kaivospiiriä koskevan vakuuden määrää siihen tehtävään asetettu taho.

Kuivasalmen paliskunta

Hakijalla ja paliskunnalla on voimassaoleva sopimus poronhoidon vaikeutumisen aiheutuvien haittojen korvaamisesta, jossa on huomioitu haettu kaivospiirin laajennus. Alueelle on myös tehty porotalous selvitys ja raportti siitä on valmistunut keväällä 2012.

Mielipide 1

Hakija on valmis järjestämään talousveden saannin, mikäli se kaivostoiminnan johdosta vaarantuu. Hakija varmistaa myös, ettei louhintatöistä aiheudu vaaraa tai vahinkoa kiinteistölle.

Kaivosviranomaisen antamat lupamääräykset

Lupamääräys 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Lapin ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Lupamääräys 2

a) Kaivosviranomaisen tulee kaivosoikeutta koskevassa ilmoituksessa (kaivoskirjassa) määräämään, että kaivosoikeuden haltijan tulee ryhtyä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön, kymmenen (10) vuoden pituisen määräajan kuluessa kaivospiirin määräämisestä lukien uhalla, että kaivosoikeus voidaan kaivoslain 50 §:n mukaisessa menettelyssä julistaa menetetyksi.

b) Kaivosoikeuden haltijan tulee kaivosasetuksen (663/1965) 22 §:n mukaisesti ilmoittaa kaivostyön aloittamisesta kaivosviranomaiselle.

c) Kaivospiirimääräyksen perusteella suoritettavaan kaivospiiritoimitukseen sovelletaan, mitä kumottavan lain 27-38 §:ssä säädetään. Kumottavan lain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 44 ja 45 §:ssä säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen apualueeseen, mitä kumottavan lain 22 §:ssä säädetään. Kaivospiirimaksun vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta. Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat oleellisesti muuttuneet, asianosaisella on oikeus vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan kaivosoikeudesta kalenterivuodelta maksetun louhimismaksun suuruus. Kaivosviranomaisen on tällöin otettava huomioon kaivosmineraalien taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ja asianosaisten asiassa tekemä sopimus.

Lupamääräys 3

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 6, 17, 18, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 97, 101 §:ssä sekä 11, 13 ja 15 luvuissa säädetään.

Lupamääräys 4

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Tiedoksi kaivospiiriä koskevista myöhemmin annettavista määräyksistä

Vakuuden asettaminen kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiensä mukaisesti

Kaivoslain (621/2011) 108-111 §:ien mukaan kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle.

Vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Kaivoslain mukainen vakuus liittyy yleisesti maisemoinnin ja kunnostamisen turvaamiseen sekä kaivosturvallisuuden varmistamiseen. Tässä ei siis ole kyse ympäristönsuojelulain mukaisesta vakuudesta, joka koskee kaivoksen jätealueiden hoitoa.

Vakuuden suuruuden arvioimisen kannalta olennaiset säännökset ovat kaivoslain (621/2011) 143, 144 ja 150 §:t. Vakuutta arvioitaessa on otettava huomioon, että lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden lopulliset kustannukset konkretisoituvat vasta kaivostoiminnan loppumisen yhteydessä.

Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiä mukaisesti

Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään. Jollei määräys ole välttämätön kaivosturvallisuuden tai tärkeän yleisen edun kannalta, se ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Määräyksen antamista koskevan päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä tämän lain 37–40 ja 42 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä tämän lain 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Tiedonanto kaivospiirimääräyksen voimassaolon jatkamisesta

Kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus on toimitettava lupaviranomaiselle 2 kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä asetuksen (391/2012) 27 §:n mukaisesti.

Perustelut lupamääräyksille

Lupamääräys 1

Lapin ELY-keskus valmistelee parhaillaan Kittilän kaivoksen laajennuksen ympäristölupaan liittyvää Ounasjoen Natura-arvioinnin tarveharkintaa koskevaa lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan aluehallintoviraston ympäristölupayksikölle. Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista. (503/1965)

Lupamääräys 2

- a) Kaivoslain 50 §:n perusteella kaivoskirjassa tulee antaa vähintään viiden ja enintään kymmenen vuoden pituinen määräaika kaivospiirin määrittämisestä lukien, jonka aikana kaivosoikeuden haltijan on ryhdyttävä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön. Kun otetaan huomioon, että varsinaiseen kaivostyöhön ryhtyminen edellyttää usean eri lain perusteella saatavan luvan myöntämistä, ei asetettavaa määräaika voida pitää kohtuuttoman pitkänä. (503/1965)
- b) Kaivosasetuksen 22 §:n mukaan kaivostyön harjoittajan on ennen kaivoslain 56 §:ssä tarkoitetun työn aloittamista tai lopettamista ilmoitettava siitä kaivosviranomaiselle. (503/1965 ja kaivosasetus 663/1965)
- c) Kaivoslain (621/2011) 181 §:n mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Lupamääräykset 3 ja 4

Kaivoslain (621/2011) 181 §:n 3 momentin ja 182 §:n 1 ja 3 momenttien mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Päätöksen perustelut

Kaivoslain edellytykset

Hakijan esittämä kaivospiirihakemus ja sen täydennykset täyttävät kaivoslain (503/1965) 22 §:ssä ja 23a §:ssä edellytetyt vaatimukset eikä haetulla alueella ole Kittilän kunnan lausunnon perusteella kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 3-9 kohdan mukaisia valtauksen esteitä.

Hakijan esittämä selvitys tutkimustöistä ja niiden tuloksista osoittaa, että haetulla alueella on kaivoskivennäisiä niin runsaasti ja siinä muodossa, että esiintymää voidaan hyödyntää. Malmiesiintymän rakenne tunnetaan hyvin. Hakija on esittänyt riittävät tuotantotekniset perustelut kaivospiirin muuttamiseksi.

Hakijan esittämä käyttösuunnitelma täyttää kaivoslain 23 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset.

Kaivospiirin alueesta

Hakijan esittämää kaivospiirin aluetta voidaan pitää perusteltuna kaivoslain 22 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon ottaen esiintymän laatu, laajuus ja alueelle suunnitellut toiminnot.

Kaivoshankkeen tarkastelu perustuu kaivoslain 4 §:n mukaiseen esiintymän sijaintiin ja hyödynnettävyyteen. Kaivosviranomaisen katsoo, että hakijayhtiö on riittävästi perustanut kaivospiirin alueen suunnittelun

selostuksessa esitetyn mukaisesti.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvuissa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määräämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista.

Ympäristönsuojelulain määräykset

Hakijalla on voimassa toiminnalleen ympäristölupa Nro 29/08/1 (11.6.2008). Kaivosviranomaisen katsoo, että ympäristölliset toimenpiteet on tullut käsitellyksi ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisessa ympäristöluvassa. Kaivosviranomaisen on myös tietoinen valmisteilla olevasta Kittilän kaivoksen laajennuksen ympäristölupahakemuksesta. Kaivosviranomaisen on perehtynyt siihen liittyvään arviointiselostukseen ja yhteysviranomaisen siitä antamaan lausuntoon.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaivosviranomaisen katsoo hankkeesta annetut lausunnot ja mielipiteet tulleen huomioituksi kaivospiirin alueen muuttamista koskevissa lupamääräyksissä, hakijan antamassa vastineessa sekä seuraavassa kohdassa esitetyissä yksilöidyissä vaatimuksissa, jotka hakijayhtiön on otettava huomioon kaivostoiminnan suunnittelussa ja kaivostoiminnassa.

Annettuihin mielipiteisiin viitaten, kaivosviranomaisen toteaa, että maanomistajien on mahdollista neuvotella hakijayhtiön kanssa korvauksista ja muista seikoista myös kaivospiiritoimituksen aikana. Kaivospiiritoimituksen toimitusmiehet antavat tältä osin tarkempia ohjeita ja määräaikoja.

Kaivospiirimaksuista ja louhimismaksusta löytyy lisätietoja päätösasiakirjasta (katso päätöksen kohta, lisätietoja maanomistajille).

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Kaivospiirihakemuksen käsittelyyn liittyvässä kuulemisessa esiin tulleet yksilöidyt vaatimukset ovat seuraavat:

1. Kittilän kunta

Esteetön liikenne tiellä 9552 on turvattava ja mahdolliset tiesiirrot tulee kaivosyhtiön korvata.

2. Kuivasalmen paliskunta

Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiä mukaisesti, 52 § 3 momentti:

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Kaivosviranomainen voi tarvittaessa antaa lisää lupamääräyksiä viitaten edellä mainittuun 30.6.2014 mennessä.

3. Metsähallitus

Metsähallituksen lausuntoon viitaten kaivosviranomainen on huomionnut lausunnossa esiin tuodut seikat liitteessä 3.

Kaivosviranomainen huomauttaa, että nämä ylläesitetyt yksilöidyt vaatimukset on otettava huomioon kaivostoiminnassa ja kaivosviranomainen tulee tarvittavin osin valvomaan kaivostarkastuksien yhteydessä, että hakijayhtiö toimii tai on toiminut näiden vaatimusten edellyttämällä tavalla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **22.4.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

**Valtakatu 17, Oikeustalo, PL 8112
96101 ROVANIEMI
Puhelinvaihte 029 56 42900
Faksi 029 56 42995
Sähköposti [rovaniemi.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:rovaniemi.hao(at)oikeus.fi)**